

AMICS DE LA SARDANA
de l'A.E. TALAIA

VILANOVA I LA GELTRÚ
SANT ANTONI ABAT DE 1992

AL SERVEI DE LA NOSTRA CULTURA

Que tot
l'any
puguem
viure els
anhels
del
NADAL

Plaça Soler Gustems, 5 893 04 70
Av. Francesc Macià, 50

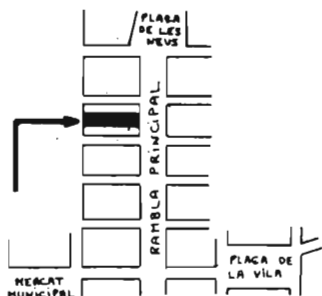
Llanes

Francesc Macià, 94

**mobles
montagut**

MOBLES I DECORACIÓ

Rambla Principal, 4 - 893 09 19

Formatgeria
CASA GIL

*EL BON FORMATGE ÉS
L'ALIMENT EXCEL·LENT*

Caputxins, 39

893 19 37

Felicitació

Nadal! Festa plena de goig i ambrosia.

Nadal! Gran diada d'amor i plaer,
jornada gloriosa perquè un Nen naixia
sota la teulada d'un portal roquer.

Nadal! Tu al pobre dónes alegria.

Nadal! Esperança del treballador
que compta les hores que falten encara
per menjar les neules, el gall i el torró.

Nadal! Quan arribis porta benaurances
pels que em donen feina, el jornal i el pa,
en tant que jo ara vull felicitar-vos
amb l'ànima alegre i el cor a la mà.

EL FORNER

Aquesta és la dècima que anava al dors del cromo de felicitació de Nadal, que posem a la portada, que feia el forner als seus clients. Era la felicitació que els anys 20-30 feien els treballadors que servien el públic, serenos, escombriaires, drapaires, repartidors de periòdics.

Cossetània

RESTAURANT

NADAL "CAVA"

COSECHEROS CRIADORES
DE
VINOS ESPUMOSOS NATURALES

PLA DEL PENEDES
(BARCELONA)

Passeig Marítim, 92 -Tel. 815 55 59

RICARD HOTEL

Passeig Marítim, 88 bis
Tel. (93) 815 71 00 - Fax (93) 815 81 59

SENDROS

Pl. J. Soler Carbonell, 11
08800 VILANOVA I LA GELTRÚ
Tel. 893 34 73
D.N.I. 36.736.097-Z

FUSTÉ SENDROS

PORTES I FINESTRES

D.N.I. 36.736.097-Z

P.J. Soler Carbonell, 11 - T. 893 34 73
08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

CISTELLERIA

Pascual

CORDERIA - PERSIANES

Sant Sebastià, 19 - 893 44 49

Xurreria

Trifón

NÚMERO DE FABRICANT 1845

Maria Folch

RBLA. PRINCIPAL, 79

Janio Martí, compositor de sardanes

Amb motiu de la celebració del 25è aniversari d'Amics de la Sardana en la ballada de la XI Nit de la Sardana, celebrada a la rambla Principal la nit del dia 13 de juliol d'enguany, la cobla La Principal del Llobregat estrenà una sardana dedicada a la nostra Entitat. Aquesta sardana, que va ser clamorosament acollida pel nombrós públic assistent, porta per nom **Joiós aniversari** i el seu autor és en Janio Martí, que és el nom que usa com a músic i director d'orquestra.

Joan Antoni Martí i Soler va néixer a Vilafranca a la dècada dels anys quaranta. Actualment viu a Sitges a causa del matrimoni amb Sílvia Camps i Gumà, pertanyent a una conegudíssima i apreciada família sitgetana de soca-rel, on en Janio, s'ha identificat. Segons ens diu ell mateix, Vilafranca i Sitges són les dues ciutats que més estima.

De jove, se sentí atret per la música, tot i que a la seva família no hi ha cap antecedent musical. Recorda però que els seus pares tenien una gran amistat i una forta relació amb els pares de la nostra benvolguda Leonora Milà, relació i amistat que encara avui perdura entre aquests dos grans músics.

Els seus pares no van voler malmetre aquella forta vocació musical i rebé les primeres lliçons de música al col·legi dels salesians de Barcelona. Després

fou alumne avantatjat del Conservatori del Liceu i del Conservatori de València. Els seus professors de piano foren Joaquim Simó i Angel Solé. Als disset formà el primer grup musical professional, el quartet «Harlem Grup», amb el qual es donà a conèixer. El 1965 desféu aquest conjunt i creà l'Orquestra Janio Martí. L'orquestra anà creixent en components i qualitat.

Avui en Janio és a bastament conegut per la seva orquestra de fama internacional en la modalitat de música moderna.

Però tot això no té res a veure amb la música tradicional catalana ni amb la sardana, i pot ésser que algú es preguntí de què ve que ell ens hagi dedicat una sardana, i com és que es dedica a aquest tipus de composició.

El mateix Janio ens ho explica:

— Els Amics de la Sardana de Sitges, com a cloenda del magnífic aplec que cada any celebren als jardins de la Societat El Retiro, ens ofereixen un extraordinari concert, al qual, per raons de feina, no sempre puc assistir, però l'any 1987 vaig poder-hi anar. Casualment, la programació d'aquell concert van fer-la per honorar compositors sitgetans i les seves sardanes. Les acurades sardanes d'Antoni Català (de qui aquest any s'escau el centenari del naixement), Gabriel Pallarés, Antoni i Jordi Panyella interpretades per les cobles La Principal de la Bisbal i Sant Jordi, varen fer-me ensorrar en la butaca de la vergonya que

vaig sentir per no haver mai, ni tan sols, intentat de compondre una sardana ni res que s'hi assemblés. En aquell mateix moment, vaig prendre la resolució d'intentar de compondre'n una. En acabar el concert, comentant això amb el Marià i l'Aurora, magnífics i insubstituïbles capdavaners d'Amics de la Sardana, organitzadors de tants actes que prestigien el nom de Sitges, els vaig dir: L'any que ve us faré una sardana. Ells, mig en broma, mig seriosament, varen acceptar el repte. Després, en altres parlades m'encoratjaren a fer-ho i em digueren que refiaven de poder estrenar-la en el proper aplec.

— Jo desconeixia totalment la tècnica per a la composició de sardanes, però vaig agafar un compromís i vaig voler complir-lo, i el primer que vaig fer va ésser llegir, documentar-me i escoltar infinitat d'enregistraments de sardanes, moltes, moltíssimes, i ben aviat em captivà l'obra de Manuel Saderra i Puigferrer, per a qui avui sento una vertadera admiració com a compositor, i com que tinc la sort d'ésser amic seu, li tinc una gran estimació i respecte com a persona. L'obra d'aquest autor ha influït en mi en gran manera. Totes les seves sardanes són d'una textura rigorosa, acurada, depuradíssima. A més de l'elegància de les formes soñores i la seva forta empremta original que materialitzen, sovint, els instruments de fusta, i en alguns casos les trompetes equilibrades per les intervencions més enèrgiques encomanades al metall a través de procediments d'instrumentació esdevenen vertaderes obres mestres. Els temes emprats en les seves sardanes rarament es trenquen, i evolucionen de manera gradual i alternativa a cura d'un grup instrumental o d'un solista, fins a arribar a l'apoteosi final en què la cobla es manifesta en tota la seva puixança. Aquest apoteòsic final de la cobla queda a bastament manifest en **El llac encantat**, i també el romanticisme en **Júlia**, l'expressió d'amor en **Fausta**, els remolins del nostre litoral en **Volerany**, però la sardana que més m'ha captivat ha estat **Somni** de la qual algú ha dit encertadament que és més que una sardana. L'obra de Puigferrer ha estat el meu punt de mira i les seves sardanes la base fonamental del meu inici en la composició de les meves sardanes.

Parlant de Puigferrer, en Janio no pot ni vol dissimular l'admiració que sent pel gran mestre, que a més compartim plenament infinitat de sardanistes d'arreu del nostre país.

Un altre gran músic i compositor que ha donat suport a l'obra de Janio Martí ha estat Pere Fontàs, director de la cobla Selvatana que, juntament amb els seus components, han guiat els seus primers passos i encara avui li donen el seu suport, i en els assaigs de la cobla, graven en cinta de cassette les seves sardanes perquè les pugui escoltar i fer les oportunes correccions si s'hi escau. En Janio diu que realment s'ha sentit encoratjat per tots els seus companys professionals i la seva cara reflecteix una gran satisfacció i agraïment.

El qui fou director de l'Orfeó Català Lluís Maria Millet en certa ocasió digué: «Per als nostres músics, quina forma més característica, flexible i hermosa emmotllar ses inspiracions!..... Músics catalans, novells cantaires de l'esplèndid renaixement de la nostra terra, feu de la sardana una forma predilecta de la vostra inspiració; així, en aquell va es farà rància com vi novell en bóta vella, i agafarà sentor de la nostra terra.»

I en Janio Martí ja ha entrat en aquesta llarga llista de compositors que han seguit el vial que marcà el mestre Millet. En Janio va acomplir a bastament la seva promesa i en l'aplec de l'any 1988, les quatre cobles Marínada, Vila de Blanes, Sant Jordi i La Principal de la Bisbal, interpretaven conjuntament la seva primera sardana que porta per nom **Vinyes de Penedès**, que fou escoltada i ballada amb entusiasme pel públic assistent a l'aplec, en presència del seu autor, que tot i tremolant-li les cames de nervis que tenia, la seva expressió era de satisfacció i complaença per la fervorosa acollida del públic. Aquesta primera sardana la va dedicar als seus pares.

Però això no és tot, i en el concert d'aquella nit n'estrenà tres més. La cobla Vila de Blanes ens ofería la seva segona sardana que porta per nom **L'encís de Sitges**, dedicada als seus fills. Seguidament La Principal de la Bisbal interpretava la seva tercera sardana, composició que dedicà a les anelles d'Amics de la Sardana de Sitges i que porta per nom **Espurnes Sitgetanes** i finalment la quarta sardana la interpretà la Sant Jordi. Aquesta sardana s'anomena **La serenor de l'Àngels** i és dedicada a la coneguda locutora de ràdio i televisió Àngels Barceló. En Janio va més que acomplir la seva promesa, i el públic demostrà la seva complaença amb grans aplaudiments en cada una de les interpretacions.

En Janio ja no pot deixar de compondre sardanes. S'ha adonat de les àmplies possibilitats que li ofereix la nostra música des de la seva perspectiva temàtica, d'un ampli ventall de sentiments, invencions, sons, efectes, en resum, de tot allò que mou la creació artística, i per a ell és innat, ho porta a dins, i la llista de sardanes d'en Janio ha anat creixent fins a arribar a una dotzena amb els següents títols i dedicatòries: **Capvespre a la Sènia**, a uns bons amics d'aquest municipi del Montsià; **Homenatge a un Somni**, a la famosa sardana **Somni** i al seu autor, l'admirat Manuel Saderra i Puigferrer. D'aquesta sardana en parlarem en un altre apartat perquè veritablement s'ho mereix; **Tres clavells dins d'un got d'aigua**, al plorat sitgetà Salvador Mirabent i Paretas; **Agafant-se les mans. Sílvia** —no podia ser d'altra manera—, és dedicada a la seva esposa; **L'amic Quintana**, a un bon amic d'Artés; **Joiós aniversari**, a la nostra Entitat que també comentarem en un altre apartat; i finalment **La festa dels desvagats**, a un aplec que se celebra a La Salut de Terrades, santuari del municipi de Terrades (Alt Empordà). Però en Janio encara no ha acabat la inspiració i actualment està treballant en dues noves sardanes. Que duri!

Ben aviat podreu cercionar-vos de la bellesa i la qualitat de les seves sardanes perquè, segons ens diu ell mateix, al final de la tardor o a principi de l'hivern, una primeríssima cobla enregistrarà un disc amb deu de les seves sardanes

que vindrà a enriquir la discografia de la nostra música i que, de ben segur, serà favorablement acollit per tots els sardanistes.

Com dèiem abans, en Janio ha pres model de l'obra de Puigferrer i molts dels qui han escoltat les seves sardanes, salvant les distàncies, i sense caure en l'error de comparar-los, han copsat que l'estil és semblant al de Puigferrer en molts passatges de les seves sardanes. Li ho comentem i en diu: — Mira, ja m'ho han dit, i la veritat és que no em molesta gens; tot al contrari, m'afalaga. L'altra dia en Pere Fontàs m'envià la gravació de la vostra sardana i comentant-ho amb en Bisbal, el trombó de la Sant Jordi, la vam escoltar i em digué: Això sona a Puigferrer. Jo li responguí: No diguis disbarats, home. Però, perdoneu-me si dic que em va fer una gran alegria.

Manuel Saderra, ens diu en Janio, és d'un tracte cordial i agradable, i té tots els coneixements que es poden tenir entorn de la nostra música.

— En les agradables converses musicals que he tingut amb ell, sempre he après quelcom que m'ha ajudat en la meua dèria de compondre sardanes, però et diu tot el que t'ha de dir. Això sí, t'ho diu molt ben dit, procurant —i ho aconsegueix—, que mai cap paraula no et pugui ferir. Per això, havent-li dedicat la sardana **Homenatge a un Somni**, quan vaig tenir la gravació li vaig telefonar per concertar una entrevista, i ja tens en Janio camí de Banyoles. Després d'una agradable tertúlia vam agafar el cotxe i anàrem a la vora de l'estany, i en arribar-hi em digué: Bé! Que no hem d'escoltar la sardana?. Jo no tocava de peus a terra, de nervis que tenia, però ja no em podia desdir, la vaig introduir en la cassette i vam escoltar-la. Jo, mentrestant, pensava, ara em dirà, mira Janio, al meu veí mai ningú no li ha dedicat cap sardana. Perquè no la hi dediques a ell? Però el mestre anava escoltant-la i amb lleus moviments del cap semblava que donés la seva conformitat. En acabar-se la sardana, jo no m'atrevia a fer cap comentari. El mestre deixà passar uns instants, que a mi em semblaren segles, i finalment em digué, amb cara de satisfacció: Ja ho veus, tantes sardanes que jo he dedicat, i aquesta és la primera que em dediquen a mi. Gràcies, Janio. Jo no m'atrevia ni a moure'm, i si em punxen ni ho hagués sentit, i encara ell ho va arrodonir dient-me: Aquesta sardana s'ha de tocar a l'aplec de Banyoles d'enguany. Jo mateix em preocuparé de programar-la. I així mateix ho va fer. No cal dir que Banyoles i Sitges, en el viatge de tornada, estaven molt més a prop. Almenys a mi m'ho va semblar.

Ja no em resta més que comentar com va ésser que en Janio ens va dedicar la sardana **Joiós aniversari**. El primer contacte amb Janio Martí el tingué l'amic Manuel Prats que, amb la seva manera de fer apaivagada i simpàtica, va comen-

tar-li que enguany la nostra Entitat celebrava el 25è aniversari, i tot bromejant va proposar-li que per aquest motiu ens dediqués una sardana. En Janio, de primer s'ho va prendre a broma, però la insistència de Manuel va fer-li dir: Bé, ja en parlarem. Després en Manuel va venir a comentar-m'ho, i em va demanar que anéssim tots dos a parlar amb ell per acabar-lo de convèncer, i així vam fer-ho. La veritat és que no ens costà pas gaire. Jo crec que en Janio gaudeix tant en la composició de sardanes que donar-li un motiu per fer-ne una altra ho agraeix i l'estimula. En una propera conversa que tinguérem ja ens parlà del motiu que volia emprar-hi, i em demanà que busqués el nom que li posaríem. Quan li vaig proposar d'anomenar-la **Joiós aniversari** li va semblar bé, ja que digué que li esqueia molt al conegut motiu que utilitzà en la nova sardana.

La sardana va sortir-li prou reixida i, com dèiem a l'inici, la seva estrena fou un èxit espantós, amb repetició inclosa.

Janio, en nom dels companys d'Amics de la Sardana de Vilanova i en el meu propi, et dono les més expressives gràcies pel meravellós regal que ens has fet, i persona'm si en el meu escrit he fet pública alguna de les coses que en les nostres converses m'has comentat. Estigues segur que no m'ha mogut res més que l'agraïment i la gran estima que et tinc, i si et plau segueix fent moltes més sardanes. Si així ho fas serem molts més els qui t'ho agraiem.

DANIEL FLOR

Diumenge 26 de gener
al migdia
BALLADA DE SARDANES
a la Rambla Principal
Cobla Ciutat de Terrassa

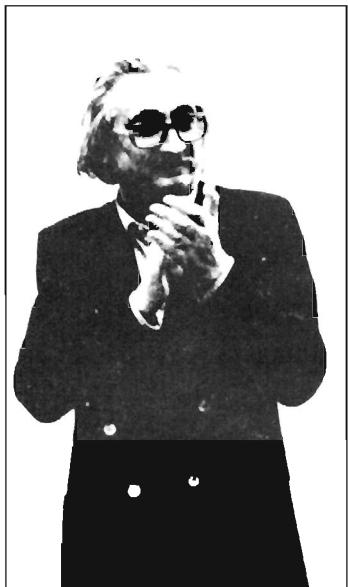
* * *

Diumenge 16 de febrer
al migdia
BALLADA DE SARDANES
a la Rambla Principal
Cobla Catània

Els amics de Joan Ballester i Canals

Avui tenim el goig de fer participants els sardanistes vilanovins que ens llegeixen, d'una entitat que tenim a casa nostra, la qual dóna títol a aquest treball.

Qui era Joan Ballester? Fou un patriota barceloní que sempre va donar la cara davant els abusos o extorsions que suportà Catalunya durant els anys després de la guerra civil. Amo de la Llibreria que primer s'anomenà Públia, del carrer del Concell de Cent, que fou sempre un signe constant de presència i d'afirmació d'un alt ideal de catalanitat, sofrí diverses envestides de les forces destructores castellanistes fins i tot una bomba.

Durant els anys cinquanta fou el principal agent que tingué el savi filòleg Francesc de B. Moll, mallorquí, per a la propagació del monumental Diccionari Català-Valencià-Balear, que havia iniciat el canonge Antoni M. Alcover, que constitueix l'inventari lexicogràfic i dialectal més complet en la nostra llengua.

L'any 1951, en el número 3 del Butlletí de la nostra Secció Folklòrica, del mes de maig, publicàvem un article sobre el diccionari, titulat «Un treball ingent», amb les sigles S.B. perquè el nom i cognoms de qui signa aquest, llavors eren proscrius, vituperats i menyspreats per l'ocupant del lloc principal a la vila.

La Secció Folklòrica, iniciada l'any 1944 —per tant ens n'anem a la cinquantena d'anys— tenia els mateixos objectius i comptava amb les mateixes persones (llevat de les que ens han deixat per l'imperatiu de la mort) que tenen ara els Amics de la Sardana. El Butlletí fou la primera publicació a Vilanova escrita en català que parlava de les tradicions i els costums locals. Era l'única cosa que es podia fer, gràcies a l'aparença d'intimitat que tenia la publicació.

Després, Joan Ballester fou l'impulsor d'una important tasca editorial, dedicada a la clarificació d'idees sobre el fet nacional. Fou el primer a editar el mapa

de les comarques dels Països Catalans, per causa del qual fou detingut, condemnat i dut a la presó. Va actuar sempre sota la consigna «Entre tots ho farem tot».

Membre destacat d'Omnium Cultural, quan va morir els Amics de Joan Ballester i Canals van continuar el missatge clarament nacionalista i la seva obra com a delegació també d'Omnium Cultural, convençuts que una presa de posició i una exposició clarivident i diàfana al gran públic és necessària per tal que el màxim nombre de persones puguin tenir elements per discernir els fets i les doctrines que afecten el nostre poble. Ho fan persuadits —i és dogma de fe— que el pitjor enemic del nostre poble és la ignorància que les forces opressores han tingut interès de mantenir ara per fer després de cada ensorrada siguem molts menys els qui sortim per reconstruir. Cada vegada recomencem de més avall.

La seva ambició és ajudar a construir catalans íntegres —defugint tota referència ideològica partidista— que són tots aquells homes i dones que creguin que cal donar al poble objectius netament nacionals. El seu objectiu és defensar els drets naturals de la nació i motivar el màxim nombre de persones mitjançant la publicitat. Es indubtable que tots els terrenys són bons quan la causa és justa. El mitjà de la publicitat és, avui dia, el més apreciat i eficaç. L'única innovació que han fet en la consigna de Ballester és el petit canvi «Entre tots ho hem de fer tot». D'aquesta manera volen donar a entendre que tothom és cridat a contribuir en la tasca de recatalanització del país i que els qui no l'exerceixen fan un tort a la comunitat.

Els dirigents dels Amics, o sigui el seu consell directiu, Joan Triadú, president, Josep M. Espinàs, sots-president; Ermengol Passola, secretari; Joan Garcia Codina, tresorer; i Joan Barrera, Oriol Panyella, Josep Ibàñez Senserrich, Rosa Peretó i Roger Ballester, vocals, són exponent del màxim prestigi intel·lectual, de provada fidelitat patriòtica i de clara honestedat personal.

La primera tasca que es va proposar el Consell fou l'edició d'uns tríptics, entre 1980 i 1983, on es donaven respostes pràctiques als problemes nacionals plantejats, amb síntesis del pensament de diverses persones importants. Versaven sobre «La nació», «L'Església dels Països Catalans i el fet nacional», «Com

ens han governat des de la batalla d'Almansa» (la caiguda, el 1707, del País Valencià a les tropes de Felip V) i «Joan Fuster, coratge, determinació i esforç».

El primer full, «La nació», es començà a divulgar en nombre de 80.000 exemplars, al camp del Barça, la diada de Sant Joan de 1980. El repartiren 125 voluntaris. Dels altres números, fins a final de 1987, se'n feren tiratges d'un milió i mig d'exemplars, repartits de mà en mà i sobretot encartats en la premsa comarcal.

Mentrestant, des de 1982 fins al moment present, s'han fet 17 insercions de pàgina sencera en els principals diaris editats a Catalunya, com ara **La Vanguardia**, **Avui**, **El Periódico**, **El Noticiero**, **El País**, **Diari de Barcelona**, **El Observador**. I també en el setmanari **Catalunya Cristiana**, la revista **Presència**, els diaris **Punt Diari**, de Girona, **Levante**, de València, **Ultima Hora** i **S'Arenal**, de Mallorca. Tot plegat són més de vuit milions d'exemplars repartits, que han significat un cost d'un munt de diners.

Persones del poble que comprenen prou bé el valor pedagògic que això significa a favor de la nostra gent, n'han sufragat el cost.

Les insercions números 1 i 2 són el decàleg del castellanoparlant i del catalanoparlant, elaborades pel doctor Tilbert Stegmann, jove professor alemany de la Universitat de Frankfurt, el qual passà els anys de la infantesa a Barcelona. El pare era director del Col·legi Alemany. Però fins la plena joventut, resident ja a Alemanya, no va descobrir la realitat cultural i històrica de Catalunya, dels seu país d'infantesa. El franquisme li n'havia amagat la identitat. Des de llavors, conscient del fet i gràcies a l'enamorament que se li havia encomanat, ha esdevingut arreu portaveu de les nostres aspiracions. Al seu país professa cursos de llengua i literatura catalanes; ha organitzat les Setmanes Catalanes a Berlín, i també altres jornades i col·loquis, i ha impulsat la fundació d'institucions i associacions catalanòfiles.

Els textos que ha publicat, en català i en alemany, per donar a conèixer la realitat i els afanys de Catalunya, són extensíssims. Articles, traduccions, pròlegs, conferències, «Missatge al Món Sardanista», Diccionari català-alemany, bibliografia, formen part d'una tasca intensa, meritosíssima, que tots li hem d'agrair. Del seu llibre **Catalunya, vista per un alemany** —que recomanem entusiàsticament als nostres lectors— ja se n'han fet quatre edicions. El nostre govern l'ha distingit amb la Creu de Sant Jordi, que té ben merescuda. És el millor ambaixador que tenim en terres europees.

La inserció núm. 3 fou una pàgina dedicada al filòsof Joan Fuster amb motiu de ser investit doctor Honoris Causa de les Universitats de València i de Barcelona. És autor de **Nosaltres, els valencians**. Ha estat la veu conscient en un

país on totes les forces obscurantistes, de dreta i esquerra, tenen un interès especial a deixar arraconat com a residu de la castellanitat. La núm. 4 demostra que els Països catalans, altra la llengua i la cultura, són una societat que viu del treball i que es pregunta per què del seu retard comparat amb Europa.

La 5 és una visió de la joventut que pren consciència de la situació de subjecció que viu Catalunya. La 6 és un balanç de les reaccions positives que desvetllen el País Valencià, amb tots els treballs que es fan en diversos camps culturals. La 7 és un recordatori de Francesc macià, amb les frases encoratjadores cara al futur del nostre poble. La 8 reproduïx unes respostes dels motius pels quals hi ha l'anhel independentista. A la 9 veiem els criteris sobre Catalunya que propugnaven homes nostres importants, des de Valentí Almirall fins a Josep Pallach.

La 10 és demostrativa de la manera com l'Estat espanyol perjudica econòmicament el desenvolupament de Catalunya i de com els catalans hem estat deliberadament manipulats a fi que nosaltres mateixos arribéssim a amagar-nos la pròpia realitat. La 11 torna a insistir en el pensament d'unes personalitats sobre la missió de Catalunya. La 12 extreu el pensament d'Enric Prat de la Riba, seny ordenador del nostre poble, del llibre **Compendi de doctrina catalanista**.

La 13 reproduïx pensaments de mossèn Josep Armengou, sacerdot berguedà, insigne patriota, del llibre **Justificació de Catalunya**, escrit el 1955, en plena persecució, i que començà a difondre's en còpies a màquina i posteriorment en edicions clandestines a ciclostil. La 14 recopila pensaments de diversos escriptors sobre l'administració de l'economia per part de l'Estat espanyol en relació amb Catalunya, que és, de fet, una continuació de la núm. 10. Els Amics recorden un eslògan contundent pintat a mà que es veu en algunes tanques de Barcelona, «Catalunya paga; Espanya s'engreixa». La 15 fa la relació de 118 ajuntaments, consells comarcals, Diputació de Lleida i universitats que es van adherir al dret a l'autodeterminació, solidaris amb la resolució del nostre Parlament. L' Ajuntament de Vilanova, és natural, tan solidari, verbalment, amb nacions molt allunyades, no s'hi va adherir.

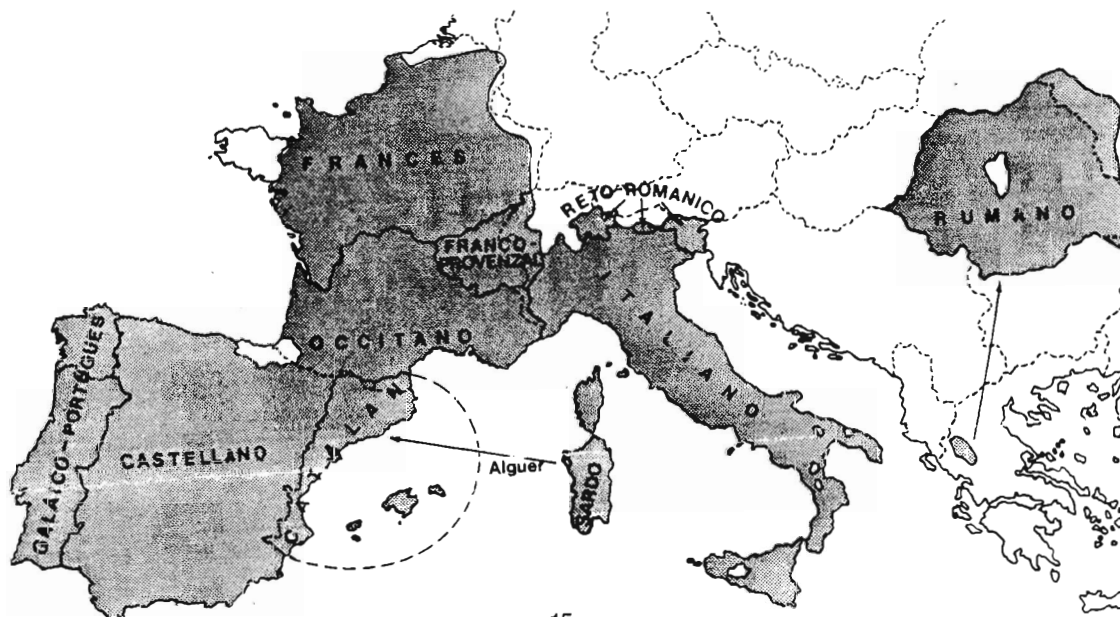
La 16 és un homenatge a l'escriptor Manuel de Pedrolo després del seu traspàs,

el patriota exemplar que tant va maldar per treure les lleganyes del nostre poble i tant va ajudar a donar-li unes raons per a la seva promoció. La 17 és el resum d'una enquesta de 1988, feta a més de 2.000 persones d'arreu de Catalunya, per la Fundació Jaume Bofill, sobre la identitat catalana i la voluntat d'independència dels catalans, en la qual per mitjà d'un qüestionari de més de 50 preguntes, i amb 70 taules que l'expliquen, veiem com la majoria de la gent, la catalana i també la procedent d'altres terres, de parla castellana, valoren de manera positiva les aspiracions catalanes.

Tota aquesta feuada que hem descrit lleugerament és fruit d'una consciència molt clara i evident, d'una capacitat molt desenvolupada i d'una voluntat a prova de tots els temporals. Aquests Amics encara voldrien augmentar l'abast d'aquestes insercions arribant també a la televisió. Llavors, és clar, tots els esforços es multiplicarien ja que el missatge arribaria arreu del país. I ningú que fos una mica conscient no podria arronsar les espatlles. Però això exigiria recaptar un fons econòmic molt més considerable, lluny del partidisme polític, en què intervingués tothom.

Em penso que valia la pena aquesta consideració, per prendre consciència i ajudar amb tot el que sigui al nostre abast unes persones que treballen amb decisió i fermesa. Tots aquells que vulguin ampliar el coneixement d'aquesta entitat d'Amics de Joan Ballester poden fer-ho a l'apartat de Correus 5.069 - 08080, de Barcelona, o a la seu central d'Omnium Cultural, de Barcelona, carrer de Montcada, 20.

XAVIER GARCIA

NOTICIARI

LES BASES DE MANRESA. El dia 12 del passat juliol es va celebrar, talment com es va anunciar, a la sala d'actes de l'A.E. Talaia, una conferència, organitzada per Amics de la Sardana, a càrrec de Xavier Garcia, sota el tema de «Les Bases de Manresa: 100 anys. Aquelles esperances, aquestes necessitats». Els assistents, nombrosos, van seguir amb molt d'interès la dissertació del tema que esdevindrà d'actualitat aquest any 1992, quan s'escaurà el centenari de la celebració de l'esdeveniment a Manresa

LA NIT DE LA SARDANA. Com cada any, el passat juliol vam dur a terme la XI Nit de la Sardana. El fet de celebrar-ho a la rambla Principal en lloc de la plaça de la Vila, on s'havia realitzat en altres ocasions, ha repercutit positivament en el nombre d'assistents. Talment com diem en altre lloc,enguany fou estrenada una sardana que el seu autor, Janio Marti, va dedicar a la nostra entitat, amb motiu d'escaure's el vint-i-cinquè aniversari, sota el títol de «Joiós aniversari».

LA DIADA NACIONAL. Com ve essent norma en els darrers anys, la vigília de l'11 de Setembre, a la nit, es va celebrar una ballada de sardanes, patrocinada per l'Ajuntament. Les entitats sardanistes van organitzar-la

conjuntament davant el monument a Francesc Macià, a la platja. Uns representants d'aquestes entitats van dipositar un present floral al peu del monument.

APLEC DE LURDES. El primer diumenge d'octubre, Amics de la Sardana, com ho ve fent des de fa alguns anys, va organitzar l'aplec a l'ermita de Lurdes de l'Agrupació Excursionista Talaia. Un gran nombre de vilanovins, joves i no tan joves, es van desplaçar a aquest indret amb la intenció de fruit d'un dia d'esbargiment. El nombre d'actes que es van organitzar i un resplendent dia va ésser elements essencials perquè en resultés una jornada esplèndida.

CURSETS D'ENSENYAMENT. El passat mes d'octubre van començar els curssets per a ensenyar a ballar sardanes que impartim als col·legis de les Tereses i de les Concepcionistes als seus nens i nenes.

Potser una de les tasques en aquest camp de la sardana que demanen més abnegació és la de l'ensenyança. Es una tasca eficient, molt pacient. A la llarga sempre dona resultat. Aquesta és la premissa que han de tenir present sempre els moniters. Potser sovint el resultat no es veu. Com passa en tantes altres aficions. La llavor que es deixa en el cor dels infants fructifica tard o d'hora.

Com a mínim, quan són grans recorren la bellesa de la música com d'una cosa bonica que van aprendre quan eren menuts i tenen el delit de fer-ne participar els fills.

25 ANYS. El passat 1 de desembre, diumenge vam celebrar la cloenda de tots els actes que hem celebrat per commemorar el 25 aniversari de l'existència d'Amics de la Sardana. El migdia vam tenir una ballada de sardana amb la cobla Sant Jordi i tot seguit un dinar de germanor. En el transcurs de l'àpat, que vam celebrar al Restaurant de la platja Cossetània, al qual van assistir bona part dels nostres associats, es va viure un ambient molt agradable que féu dir a més d'un que actes com aquest s'haurien de celebrar més sovint.

NOTES VARIES. S'està organitzant l'Associació Internacional d'Amics de la Sardana.

Ha començat a atorgar-se el Premi Internacional Toldrà. A Ripoll s'està promovent la creació d'un museu sobre la dansa i la sardana. Francesc Gosalbes i Josep Burriol són els qui el promouen. Francesc Gosalbes va participar l'any 1935 en la fundació d'Amics del Folklore de Catalunya.

ELS QUI ENS DEIXEN. Josep Julià i Tomàs Muela, tots dos bons amics nostres, volerosos lluitadors en l'excursionisme, fundadors i presidents que foren de l'A. E. Talaia, ens han deixat aquests últims dies. Les seves han estat unes vides carregades de feina, sempre al servei dels companys, amb els quals havíem compartit hores i dies ben prenyats dels millors anhels. Els recordarem sempre com a persones bones, que han estat dignes d'ésser tinguts com a dignes portaveus d'humanitat.

CONCURS DE REVESSES. El passat 17 de novembre, diumenge, com s'ha vingut fent durant dotze anys, es va celebrar, dintre de la Festa Major petita de la Geltrú, l'últim concurs individual de sardanes revesses, on es concedeix el premi de la partícula d'argent que aquest any corresponia al contrabaix.

No cal dir que felicitem la colla sardanista Retorn, d'Amics de la Sardana, que ho ha vingut organitzant, amb la col.laboració de l'Ajuntament, de la Caixa Penedès i de l'Escola Sardanista La Geltrú.

Ens plau transcriure a continuació l'escrit que va publicar «Unió», òrgan de la Unió de Colles sardanistes, al qual es van adherir més de cinc-cents persones, amb llur signatura.

Amics de la Sardana. Carrer del Comerç, 4. Vilanova i la Geltrú.
President: Manuel Massana. Director butlletí: Xavier Garcia. Número 138
Gener de 1992.

LA UNIÓ DE LES COLLES SARDANISTES INICIA LA SEVA PRIMERA CAMPANYA.

Molts de nosaltres sabem com és de difícil organitzar qualsevol cosa relacionada amb el món de la sardana, i un cop s'aconsegueix engegar, el repte s'orienta cap a continuar allò iniciat, tot buscant nous incentius perquè no decaïgui. Com costa d'esgarrapar ajudes econòmiques, d'ací i d'allà, d'iniciar un procés que de vegades té semblances amb pidolar, d'inventar-se mil i una rucades per mantenir l'interès!

Realment però, qui aconsegueix «**institucionalitzar**» un esdeveniment en el nostre món assoleix una fita meritòria. Els companys de la **Colla Retorn de Vilanova i la Geltrú** són dels que hi han arribat. Amb motiu de tenir una sardana dedicada per l'eminent pianista **Elionora Milà**, van decidir organitzar un concurs individual de sardanes revesses on, com a primer premi, hi figurava la reproducció de la seva partitura gravada en argent, corresponent a cada un dels instruments de la cobla.

Fa ple d'anys varen començar per la partitura del flabiol. Aquest any, la que correspon al contrabaix tancarà el cicle. L'intent d'incentivar la participació amb un premi atraient no és l'únic mèrit dels amics vilanovins; a partir d'aquesta idea es va remoure el panorama dels individuals de revesses fins al punt de, primer, fer el seu concurs lloc obligat de

trobadura per als afeccionats, creant un caliu propici, com així ha esdevingut, per a l'aparició de nous concursos i, a l'ensens, de noves generacions de revessaires que avui lluiten per un campionat que sembla haver emprès el vol, i segon, per haver creat unes normes que, encara que en principi només pretenien servir per al concurs, han resultat integrades a les bases que regeixen els concursos individuals de l'especialitat.

La suma de mèrits i la possibilitat, intuïda per comentaris dels seus organitzadors, que la història del concurs s'acabi amb la darrera partitura, obliga els que fem aquesta revista, convençuts que **Unió** és una eina aglutinadora d'esforços i opinions, a proposar el present escrit d'ànim i suport, perquè no es llenci la tovallola i continuïn organitzant un concurs que, encara que sense partitura, tothom espera.

Voldríem que les idees sobre les quals versa aquest escrit fossin reflex del que tots els revessaires pensen. Us proposem que al seu peu hi figuri la major quantitat de gent possible. El proper dia **1 de novembre**, en el concurs individual de Girona, l'original d'aquest escrit figurarà a una mesa de recollida de signatures perquè hi afegeixis la teva. El text i les signatures recollides es lliuraran al final del concurs individual de Vilanova als seus organitzadors.

HOMENATGE A MAGRINYÀ.

El 10 del propassat desembre es va celebrar al teatre del Bosc l'homenatge que es va dedicar al mestre de ballarins i coreògraf, a través dels organitzadors, els Amics de la Lírica i de la Música. Ens congratulem una vegada més de tantes mostres d'estima que ell porta rebudes. Ens recordem de les vegades que ha intervingut ben vivament per al ressorgiment de la dansa catalana. Havia ballat amb la música de La vall dels ecos, de Joaquim Serra, amb Corrandes, Empordanesa, Catalanesca, Gavines i Suite Mediterrània, dels mestres Millet i Toldrà, amb la Festa Major, La sardana de les monges, i va ballar Les Danses de Vilanova elevant-les a la categoria d'obra clàssica, La Dansa de Campdevàndol, i altres obres de Xavier Montsalvatge i Frederic Compou. Un parell de les seves obres tenien la platja de Vilanova com a motiu. Ens recordem de la intervenció que va tenir, com a jurat, en els concursos de Sardanistes que vam organitzar els anys quaranta.

Uns dies abans, el dia 6, Xavier Garcia havia pronunciat una conferència al Foment Vilanoví sota el tema de «Joan Magrinyà, melodia, arquitectura i dignitat en la dansa clàssica».

Per molts anys, doncs, a ell, que ha posat tan alt el nom de Vilanova.

Figurí de Joan Magrinyà fet pel dibuixant Joan Gil, l'any 1934, amb motiu de l'estrena de les Danses de Vilanova, al Foment Vilanoví.

Centenari de les Bases de Manresa de 1892

BASES PER AL FUTUR NACIONAL DE CATALUNYA 1992

Text provisional

* * *

LA NACIÓ CATALANA

Afirmem que, històricament, Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià són part de la Nació Catalana. Aquests pobles comparteixen una mateixa identitat caracteritzada per la llengua, la cultura, el marc geogràfic, les arrels religioses, la consciència col·lectiva i la voluntat de construir un futur de progrés i de benestar.

Afirmem que els pobles de la Nació Catalana tenen el dret a l'autodeterminació i a exercir-lo quan lliurement ho decidiran.

Afirmem que la Nació Catalana té dret a dotar-se de les institucions polítiques pròpies d'un estat sobirà. La constitució de l'estat s'iniciarà quan qualsevol dels pobles de la Nació Catalana decideixi dotar-se d'aquestes institucions. Els altres pobles formaran part d'aquest estat segons la seva lliure decisió.

Afirmem el dret dels ciutadans i ciutadanes de la Nació Catalana i de les seves organitzacions a continuar treballant per la reconstrucció de la unitat nacional.

CATALUNYA

1

Catalunya es dotarà de les institucions pròpies d'un estat sobirà.

2

Catalunya formarà part de la Comunitat Europea amb els mateixos drets i deures que els estats membres, i evolucionarà amb ells fins a la consecució de la unió política i econòmica.

3

Catalunya establirà lliurement les seves relacions internacionals i participarà activament en la construcció d'àmbits polítics més amples i d'un món més just i solidari. Catalunya serà membre de les organitzacions del sistema de les Nacions Unides, de la Conferència sobre la Seguretat i la Cooperació a Europa, i de les altres organitzacions intergovernamentals mundials i regionals.

4

Catalunya establirà unes noves relacions amb els altres pobles de l'actual Regne d'Espanya, sobre la base del reconeixement de les sobiranes respectives, i amb voluntat de cooperació.

5

Catalunya exercirà els poders legislatiu, executiu i judicial sense altres limitacions que les derivades de la lliure pertinença a instàncies internacionals. Catalunya organitzarà el seu propi model d'administració.

6

Catalunya recaptarà i disposarà dels seus recursos financers en el marc del procés europeu d'integració econòmica. Exercirà amb llibertat la solidaritat amb els altres pobles.

7

Catalunya es dotarà d'un sistema, segons un model propi, per a la defensa i per a la seguretat sota la primacia del poder civil. Catalunya aportarà la seva contribució a una nova estratègia de pau i seguretat europea i mundial en el marc de les Nacions Unides.

8

Catalunya determinarà l'ús i l'ordenació dels seus territoris, vetllarà per la protecció i millora del medi ambient, i contribuirà a fomentar un model de desenvolupament harmònic amb la naturalesa, tot mantenint-ne l'aspecte autòcton.

9

Catalunya regularà el marc d'actuació dels agents econòmics i de les seves relacions. Catalunya decidirà el disseny de la política econòmica, laboral i social, la supervisió de les inversions estrangeres i la planificació i control del sector públic, del sector energètic i del sector financer. Catalunya participarà en la creació de les institucions corresponents a nivell europeu.

10

Catalunya tindrà el català com a única llengua oficial. Les institucions de govern n'asseguraran la primacia social en tots els usos públics. Catalunya garantirà el respecte dels drets lingüístics personals referents a les altres llengües usades al seu territori. L'aranès serà la llengua oficial a la Vall d'Aran.

11

Catalunya fomentarà el desenvolupament de la seva identitat cultural i participarà en l'elaboració de la política cultural europea. Desenvoluparà també una política científica i de recerca tecnològica d'acord amb les seves prioritats.

12

Catalunya determinarà el seu model educatiu d'acord amb la seva tradició pedagògica per tal de crear una escola que fomenti la catalanitat en la llengua, els continguts i les actituds, així com els valors democràtics. Catalunya decidirà sobre l'ordenació del sistema educatiu, la programació de l'ensenyament i les condicions per a l'obtenció de títols i diplomes.

13

Catalunya es constituirà com a espai nacional de comunicació que garanteixi alhora el desplegament dels mitjans de comunicació catalans i els drets personals de tots els residents en els seus territoris. Catalunya participarà en l'elaboració d'un model comunicatiu europeu que permeti la protecció de les comunitats culturals més febles i la pluralitat informativa.

14

Catalunya regularà el règim de la sanitat i de la seguretat social, i el seu adequat finançament per tal de poder garantir el benestar social de tots els seus ciutadans.

15

Catalunya establirà la seva política immigratòria, lluitarà contra les discriminacions i fomentarà models de societat més lliures i més fraternals.

LA FUNDACIÓ JAUME BOFILL ha publicat el llibre d'Antoni Estradé i Montserrat Treserra «Catalunya independent?» Es tracta d'una enquesta sobre la identitat nacional i la voluntat d'independència dels catalans.

Entre el 20 de setembre i el 14 de novembre de 1988, 2.100 persones d'arreu del Principat, van ser entrevistades seguint un qüestionari temàtic de més de 50 preguntes.

D'entre les 69 taules que expliciten l'enquesta, en reproduïm alguns (que són les que ens semblen més significatives), per tal de donar-hi més difusió.

El procés de presa de consciència del nostre poble, fa concebre esperances que podrem aconseguir la llibertat que tota nació requereix.

Justament el dia 23 de març de 1992 farà un segle de les «Bases de Manresa». Serà un bon moment per preguntar-nos on som i què hem de fer.

Esperem que en aquesta celebració es plantegi, sense por l'esdevenidor immediat de Catalunya, d'acord amb la voluntat dels catalans expressada pels resultats d'aquesta enquesta.

TAULA núm. 27 Autoadscripció a Catalunya segons grup d'origen			
	Autòctons 878	Immigrats 1222	Total població 2100
Em considero català que viu a Catalunya	79.4	35.7	54.0
Em considero català que viu a Espanya	13.8	12.8	13.2
Em considero espanyol que viu a Catalunya	3.5	33.3	20.8
Em considero espanyol que viu a Espanya	0.3	11.0	6.6
Indiferent/nc.	3.0	7.2	5.4
TOTAL	100 %	100 %	100 %

TAULA núm. 41 Opinió respecte de si el Govern central retorna suficientment en obres i serveis els impostos recaptats a Catalunya segons grup d'origen			
	Autòctons 878	Immigrats 1222	Total població 2100
Sí, és molt just i els retorna suficientment	7.2	17.4	13.1
No, no és just o ben poc just	73.1	50.0	59.6
NS/NC	19.7	32.6	27.3
TOTAL	100 %	100 %	100 %

TAULA núm. 47 Opinió respecte de si el benestar social milloraria en cas que el país fos independent			
	Autòctons 878	Immigrats 1222	Total població 2100
Sí, milloraria	65.6	43.8	52.9
Seguiria igual	13.4	19.2	16.8
Empitjoraria	6.9	15.3	11.8
NS/NC	14.1	21.7	18.5
TOTAL	100 %	100 %	100 %

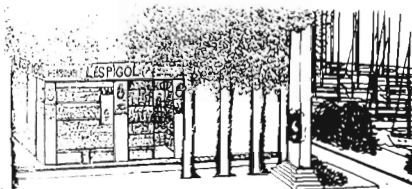
TAULA núm. 51 Si ara es convoqués un referèndum per iniciar de forma gradual un procés cap a la independència de Catalunya, ¿vostè què votaria? Distribució del vot segons el grup d'origen			
	Autòctons 878	Immigrats 1222	Total població 2100
Votaria Sí	60.5	33.0	44.5
Votaria NO	14.9	34.6	26.4
Votaria en BLANC	2.5	3.6	3.1
No votaria	6.5	11.8	9.6
NS/NC	15.6	17.0	16.4
TOTAL	100 %	100 %	100 %

BACALLANERIA

TONI

ESPECIALITAT EN BUNYOLS
I RECEPTES DE BACALLA
(CONSERVES)

Mercat públic, 44 i 45

HERBARI L'ESPIGOL

Herbes, Dietètica, Formatges
i especialitats

Rambla de la Pau, 103 - 815 13 11

REFLEXOTERÀPIA
MASSATGE VITAL CORPORAL
MANICURA
PEDICURA
(Tractament i correcció de l'ungla)
ESTÈTICA EN GENERAL

Velàzquez, 18, 1r. 1a. - 814 16 91
LES ROQUETES (Sant Pere de Ribes)

FLORS

Rambla de la Pau, 63 - 815 38 27

NOVELTY

Llistes de Noces

**OBJECTES REGAL
I DECORACIÓ**

Llibertat,, 42

815 16 04

Rbla. Principal, 58

893 97 05

Gèneres de punt senyores
i senyors. Moda infantil.

Juani

Rbla. Principal, 49 i 64

893 22 36

fincas GARRAF®

**Compravenda i
administració**

Rambla de la Pau, 93 - 815 25 42

Sugrañes

JOIERIA - RELLOTGERIA

Llibertat, 147
(Església Mar)
Telf. 815 00 30

XARCUTERIA FORMATGERIA POLLERIA

Rbla. Samà, 25 - Tel. 893 37 85

Peixos Torres

Mercat públic

CAFETERIA

CAPRITX

ESMORZARS I BERENARS

Enric C. Ricart, 24

CISTELLERIA
ARTICLES PER A FESTES
PESCA ESPORTIVA

ORIOL MIQUEL

Pesca i esquer
Llibertat, 132
815 46 63

Cistelleria
Caputxins, 5
893 09 28

B OBINATGE
Y
R REPARACIÓ
M OTORS
E LECTRICS

**SERVEI OFICIAL
D'ASSISTÈNCIA TÈCNICA**

BRAUN
SAECO
ROWENTA
TAURUS
TEFAL
KENDAL
NOWA-STAR
MOULINEX
S & P
MELITA
SOLAC
FAGOR
KELNER
TORNADO
UFESA
M. MOKA
JATA
MONIX
MAGEFESA
BLACK & DECKER

A. GÜELL

*Reparació de tot tipus
de maquinària elèctrica*

Venda de recanvis

Aigua, 4 - 893 00 11

Gimnàs BELMAR

**Gimnàstica Sueca. Cultura física
Rehabilitació. Sauna. Massatge.
Gimnàstica amb peses.
Preparació per a tots els esports.
Aeròbic.
Solàrium.**

Avinguda Francesc Macià, 113-116 - 815 19 21

Suministros Alema

Unió, 94 - 893 40 26 / 893 34 98

Poch

Boutique per a l'home

Sant Sebastià, 8-10 - 893 08 06

Emi
Articles de Pell

Ferrer Vidal, 4 - 815 06 61

la lionesa
pastisseria

Santa Eulàlia, 6 - 893 02 99